

Estampes montserratines

Ricci

Manuel Foraster

E

s deia Juan Andrés Ricci i va néixer a Madrid l'any 1600. Era fill de pare italià i mare espanyola.

Mogut per la vocació religiosa, va arribar a Montserrat l'any 1625 i va vestir els hàbits benedictins al cap de dos anys.

Ricci fou un notable polígraf, arquitecte i escultor, però el que li ha donat més renom universal són les seves famoses pintures.

Mentre s'estava en el nostre monestir, va pintar la capella de Sant Bernat de Montserrat, avui malauradament desapareguda, i féu uns comentaris a la Bíblia amb unes il·lustracions a la ploma d'un gran interès artístic.

Quan arribà l'expulsió dels monjos castellans de Montserrat l'any 1641, també Ricci hi va ésser inclòs i així formà part de la penosa comitiva que en una llarga caminada feia cap a Madrid.

Arribats a la capital d'Espanya, els monjos expulsats i encara fidels van fundar un nou monestir dedicat a la nostra Verge, El Monserratico.

Però Ricci era pintor i des del nou convent es dedicà al seu art per tota Castella. Té pintures als monestirs de Silos, de San Lesmes de Burgos, de San Vicente d'Oviedo i de San Martín a Madrid. Algunes de les seves obres anaren a parar al Museo del Prado, a l'Acadèmia de Belles Arts de Madrid, al Boves Museum, al Museo Bernat Castle i a d'altres col·leccions privades.

Formà part de l'escola castellana del segle XVII i n'esdevingué un dels seus mestres. Pintava a la manera de Zurbaràn, però valorant les ombres i interessant-se per les transparències a l'estil de Velázquez. Els seus trets més destacables són els colors vius i brillants, que obriren les portes a la pintura del segle XVIII.

La temàtica de la seva obra, però, és quasi exclusivament religiosa, i hi predominen amb preferència les escenes de la vida de Sant Benet.

Fou un pintor summament enèrgic i d'una amplitud pictòrica extraordinària. Arribà a ésser considerat un dels més grans talents d'Espanya.

A Montserrat hi té la superba tela de la Mare de Déu entre monjos i ermitants, envoltada per l'escolania amb instruments musicals. Aquesta pintura la va realitzar a l'exili i procedeix de San Plácido de Madrid. A més hi té un Sant Benet.

J.A. Ricci. Ntra. Sra. de Montserrat (s. XVII).

Va residir uns anys a Roma i després es retirà al monestir de Montecassino on se'n conserven diversos dibuixos i projectes.

Va morir a l'edat de vuitanta-un anys.

Si no hagués estat per la malaurada expulsió dels monjos castellans, segurament que avui tindríem una de les millors col·leccions de pintura religiosa del destacat pintor, ja que ell, en la seva vida errant, quan li preguntaven simplement qui era, responia:

- Sóc un monjo de Montserrat.